Limita, nekonečno a spojitosť

Oľga Stašová

Ústav informatiky a matematiky Fakulta elektrotechniky a informatiky Slovenská technická univerzita

letný semester 2023/2024

Vlastná a nevlastná limita

• Fakt, že funkcia f má v bode z_0 limitu a zapisujeme nasledovne:

$$\lim_{z \to z_0} f(z) = a.$$

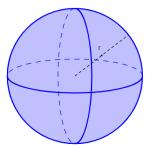
- Ak bod $z_0 \neq \infty$, tak hovoríme o limite vo vlastnom bode, v opačnom prípade hovoríme o limite v nevlastnom bode.
- Ak hodnota limity $a \neq \infty$, tak hovoríme o **vlastnej limite**, v opačnom prípade hovoríme o **nevlastnej limite**.
- Ak má funkcia f v bode z_0 vlastnú limitu (t.j. $a \neq \infty$), hovoríme, že v bode z_0 konverguje alebo je **konvergentná**, v opačnom prípade v bode z_0 diverguje alebo je **divergentná**.

Nekonečno v komplexnej analýze

Ku množine všetkých konečných komplexných čísel je pridané **jedno** nekonečné komplexné číslo, ktoré označujeme ∞ a nazývame **nekonečno**. Túto množinu označujeme $\overline{C} = C \cup \{\infty\}$.

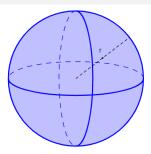
Rozšírená aritmetika:

$$\forall a \in C: -\infty = \infty, \quad a \pm \infty = \infty, \quad \frac{a}{0} = \infty \text{ pre } a \neq 0.$$

Obr.: Znázornenie množiny $\overline{C} = C \cup \{\infty\}$.

Znázornenie množiny $\overline{C} = C \cup \{\infty\}$.

Obvod gule (circumference of the sphere) v ekvatoriálnej rovine reprezentuje zakrivenú reálnu os (curved real axis).

Predo-zadný (front-back) obvod gule reprezentuje zakrivenú imaginárnu os.

Predný (front) priesečník týchto 2 obvodov (osi - axes) reprezentuje priesečník reálnej a komplexnej osi, t.j. bod z=0+0i.

Zadný (back) priesečník týchto 2 obvodov reprezentuje **jediné nekonečno** (∞) v C.

Pravidlá pre limity

Limita zachováva algebraické operácie, t.j. ak $\lim_{z \to z_0} f(z) = F$ a

$$\lim_{z\to z_0}g(z)=G\text{, tak}$$

$$\begin{split} &\lim_{z\to z_0} (f\pm g)(z) = F\pm G,\\ &\lim_{z\to z_0} (f.g)(z) = F.G,\\ &\lim_{z\to z_0} \left(\frac{f}{g}\right)(z) = \frac{F}{G},\quad ak\quad g,G\neq 0. \end{split}$$

Spojitosť funkcie

Funkcia f(z) definovaná v niektorom okolí bodu z_0 je spojitá v bode z_0 , ak $\lim_{z \to z_0} f(z) = f(z_0)$, pričom $f(z_0) \neq \infty$.

- Ak je funkcia spojitá v bode z_0 , **musí byť** v tomto bode aj definovaná.
- Ak má funkcia limitu v bode z_0 , **môže ale nemusí byť** v tomto bode definovaná.